

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

SSN Maria Szulc

w sprawie ze skargi S. B.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sądu
Apelacyjnego z dnia 28 marca 2012 r., w sprawie ze skargi S. B. o wznowienie
postępowania

w sprawie z powództwa Deutsche Banku PBC S.A. (poprzednio Bank Współpracy
Regionalnej S.A.)
przeciwko S. B.

o zapłatę zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K.
z dnia 25 maja 1999 r.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 kwietnia 2013 r.,

zażalenia S. B. na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 10 października 2012 r.,

- 1) oddala zażalenie,
- 2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego
adwokatowi T. N. prowadzącemu kancelarię adwokacką
kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną
o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów
pomocy prawnej udzielonej z urzędu S. B. w postępowaniu
zażaleniowym przed Sądem Najwyższym.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 10 października 2012 r., Sąd Apelacyjny odrzucił skargę pozwanego S. B. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 28 marca 2012 r., oddalającego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 stycznia 2012 r., którym odrzucona została skarga pozwanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 25 maja 1999 r., zasądzającego m.in. od pozwanego na rzecz Banku Współpracy Regionalnej Spółki Akcyjnej kwotę 233.955,15 zł wraz z bliżej określonymi odsetkami ustawowymi. Uzasadniając odrzucenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sąd Apelacyjny wskazał, że została ona wniesiona przez pozwanego osobiście, co naruszało art. 87¹ § 1 k.p.c. i prowadziło do jej odrzucenia na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c. Niezależnie od tego Sąd Apelacyjny podniósł, że art. 424¹ § 1 k.p.c. pozwala żądać stwierdzenia niezgodności z prawem jedynie wyroku, zaś pozwany zaskarżył skargą postanowienie.

Na postanowienie Sądu Apelacyjnego odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem pozwany wniósł zażalenie, żądając jego uchylecia i zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych. W zażaleniu podniósł, że przed odrzuceniem skargi nie został pouczone na podstawie art. 5 k.p.c. o obowiązującym przymusie adwokacko-radcowskim, ani o prawie do złożenia wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z urzędu. Ponadto powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 18/05, w myśl którego dopuszczalna jest skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji, którym odrzucona została skarga o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W świetle art. 424⁶ § 3 k.p.c., który nakazuje odrzucenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, wniesionej

z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c., odrzucenie skargi wniesionej przez pozwanego osobiście należy uznać za prawidłowe. Obowiązek pouczenia pozwanego o przewidzianym w art. 87¹ § 1 k.p.c. przymusie adwokacko-radcowskim w odniesieniu do środka zaskarżenia przysługującego od postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 28 marca 2012 r. oddalającego zażalenie wchodziłby w rachubę, gdyby w postępowaniu zażaleniowym pozwany nie był reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem (art. 357 § 2 zd. drugie w zw. z art. 391 § 1 i art. 397 § 2 k.p.c.). Jednak nawet w takim przypadku pouczenie pozwanego byłoby bezprzedmiotowe, gdyż od postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 28 marca 2012 r. pozwanemu nie przysługiwała skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem, co trafnie przyjął Sąd Apelacyjny. W myśl art. 424¹ k.p.c. w brzmieniu obowiązującym po dniu 25 września 2010 r., skarga taka przysługuje jedynie od orzeczeń będących wyrokami, a stanowiska przeciwnego nie może wspierać przywołane w zażaleniu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 18/05, bowiem dotyczy ono poprzedniego stanu prawnego (por. uzasadnienie postanowienia składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2010 r., III CZP 108/09, niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji, przyznając koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym przez adwokata ustanowionego z urzędu w oparciu o § 19, 20, 2 ust. 3, § 13 ust. 2 pkt 2 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ... (t.j. Dz. U. z dnia 16 kwietnia 2013 r., poz. 461).